

Analytické vlastnosti ICP-MS

Viktor Kanický

Laboratoř atomové spektrochemie
Ústav chemie Přírodovědecké fakulty
Masarykovy univerzity

2. kurz laserové ablace

3. – 6. května 2010

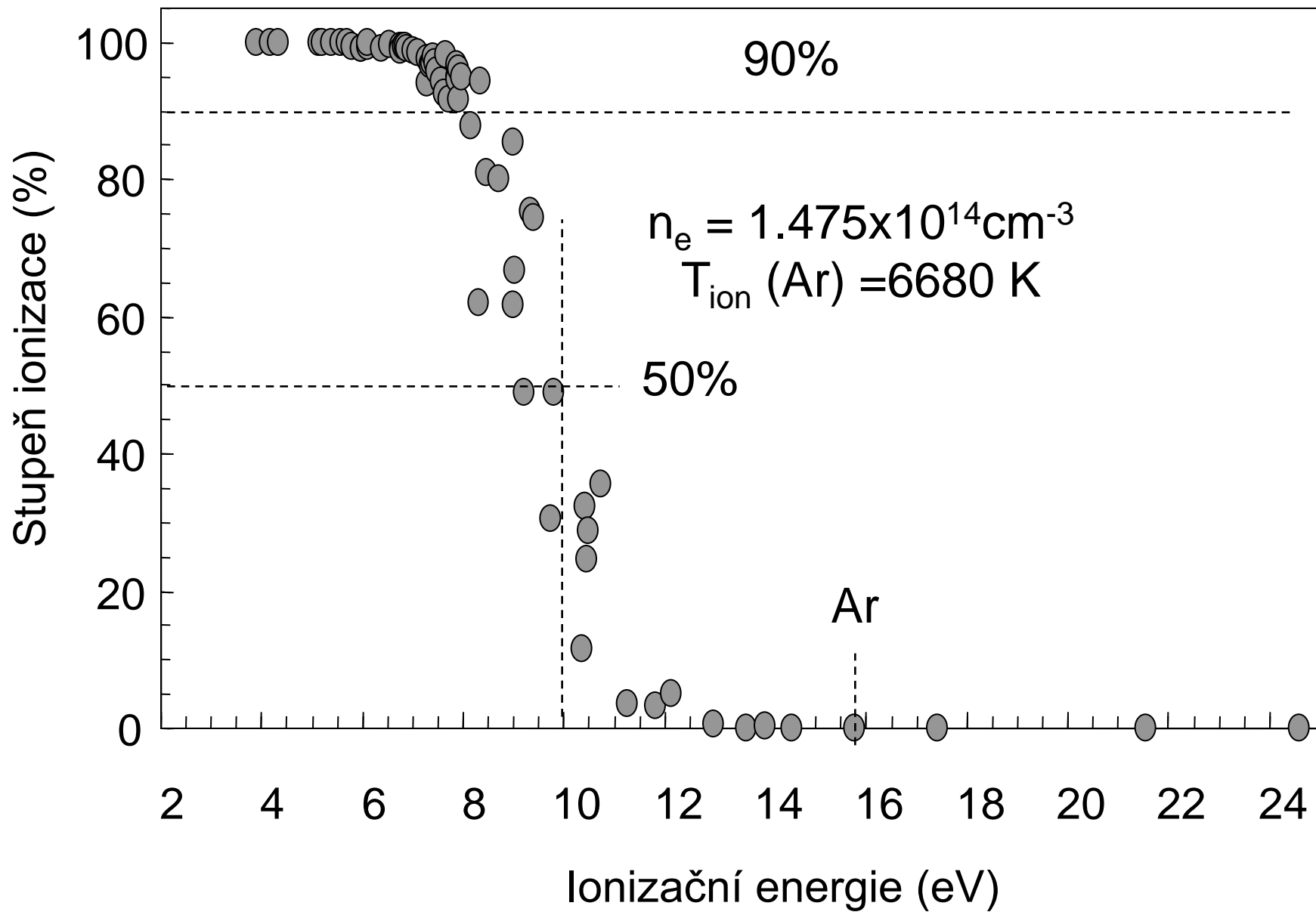
Komáří Louka – Nová Olešná

Princip ICP-MS

- Technika ICP-MS je založena na měření toku atomárních iontů z ionizačního zdroje ICP.
- Ionty jsou separovány v MS podle (m/z) působením elektrického nebo magnetického pole, případně působením obou polí s vhodným vzájemným uspořádáním, obvykle $z = +1$.
- Hmotnostní spektrum – závislost počtu detekovaných iontů na poměru m/z
- Simultánní a sekvenční spektrometry

Zdroj ICP

- Představuje účinné atomizační prostředí; v důsledku minimálního podílu molekulárních iontů jsou pozorovány jen malé a eliminovatelné spektrální / nespektrální interference.
- Ionizuje téměř všechny prvky pouze do 1. stupně a polovina prvků periodické soustavy je ionizována více než z 90%.
- Ionty jsou soustředěny v analytickém kanálu ICP, což usnadňuje jejich kolekci do MS.

Obr. 1 Závislost stupně ionizace na ionizační energii

Srovnání ICP–MS a ICP-OES

- Stanovení prvků a izotopů:
  - ICP-MS: obojí
  - ICP-OES: pouze prvky, při vysoké rozlišovací schopnosti monochromátoru jen izotopy Li
- Pozadí – jeden z faktorů určujících mez detekce:
  - ICP-MS: jen šum detektoru (ideálně pozadí = 0)
  - ICP-OES: rekombinační kontinuum argonu

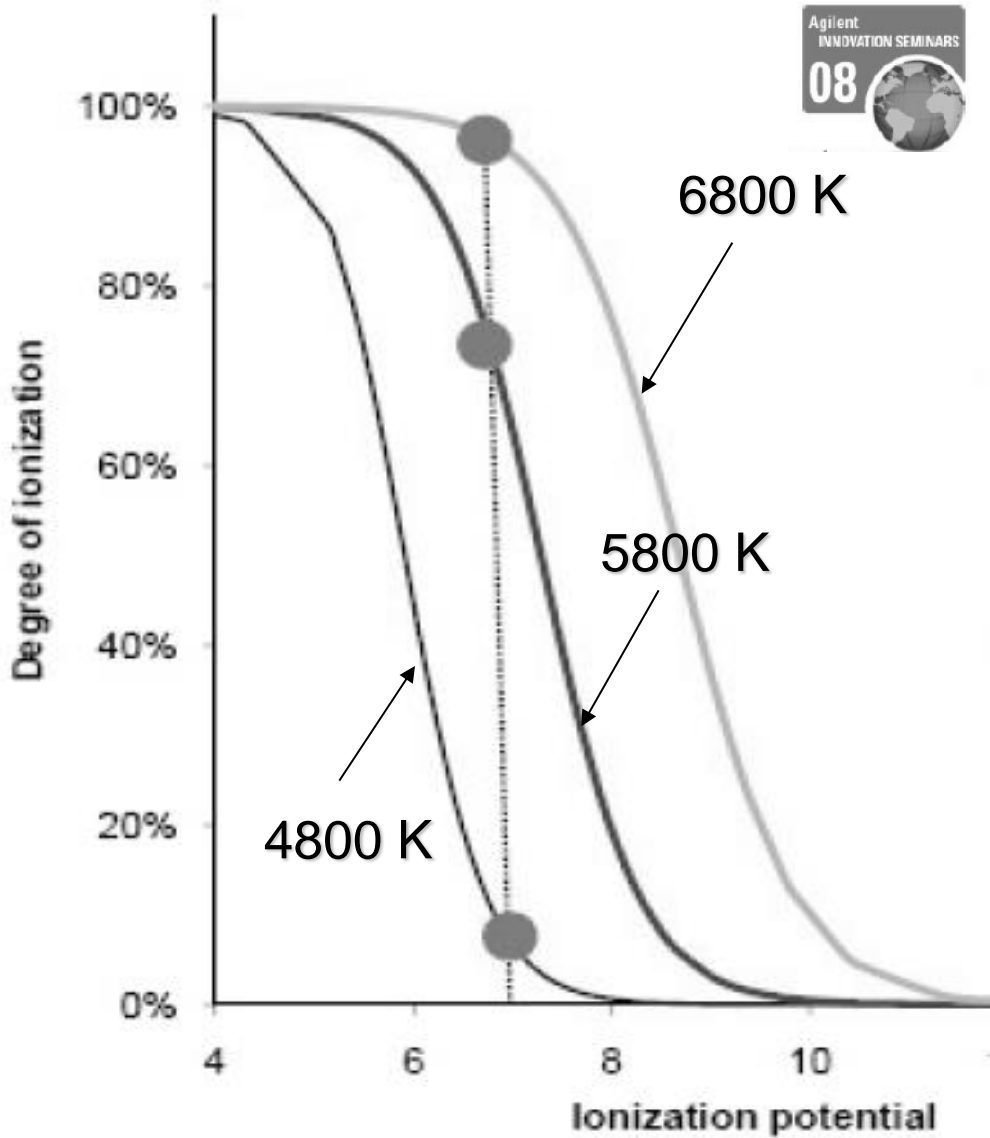
Technika	ICP - OES	ICP - MS
Zmlžovaný roztok	1 $\mu\text{g ml}^{-1}$	1 $\mu\text{g ml}^{-1}$
Signál S (pulsy s^{-1})	6×10^6 fotonů /s	10^6 - 10^7 iontů /s
Pozadí (pulsy s^{-1})	6×10^4 fotonů /s	10 iontů /s
Šum pozadí (s^{-1}) N_b	6×10^2 fotonů /s	1 ion/s
S/N_b	10^4	10^6 - 10^7
Meze detekce	0,1 $\mu\text{g l}^{-1}$	$\leq \text{ng l}^{-1}$

Srovnání ICP–MS a ICP-OES

- Spektrální interference – rušení signálem atomu / atomárního iontu:
  - ICP-OES: četné spektrální interference, zejména vlivem přechodných prvků (U, W, Fe, Co, Ni a REE), 10^3 - 10^4 spektrálních čar
  - ICP-MS: hmotnostní spektra jsou jednoduchá – pouze signály izotopů prvků (10^0 - 10^1)
- Spektrální interference – rušení signálem molekuly / molekulárního iontu
  - ICP-OES: eliminace molekulárních spekter má omezené možnosti: optimalizace podmínek v ICP
  - ICP-MS: dtto ICP-OES a dále kolizní/reakční cela

Srovnání ICP–MS a ICP-OES

- Spektrální interference:
  - ICP-OES: relativně velký výběr analytických spektrálních čar
  - ICP-MS: omezené varianty jen několika izotopů, monoizotopické prvky
- Maximální množství vzorku, které lze vnést do analyzátoru:
  - ICP-MS: 0,1 až 0,3 % m/m do spektrometru vstupuje vzorek ⇒ koroze a kontaminace vstupní clony (sampling cone), kontaminace detektoru
  - ICP-OES: 20% m/m; do spektrometru vstupují pouze fotony

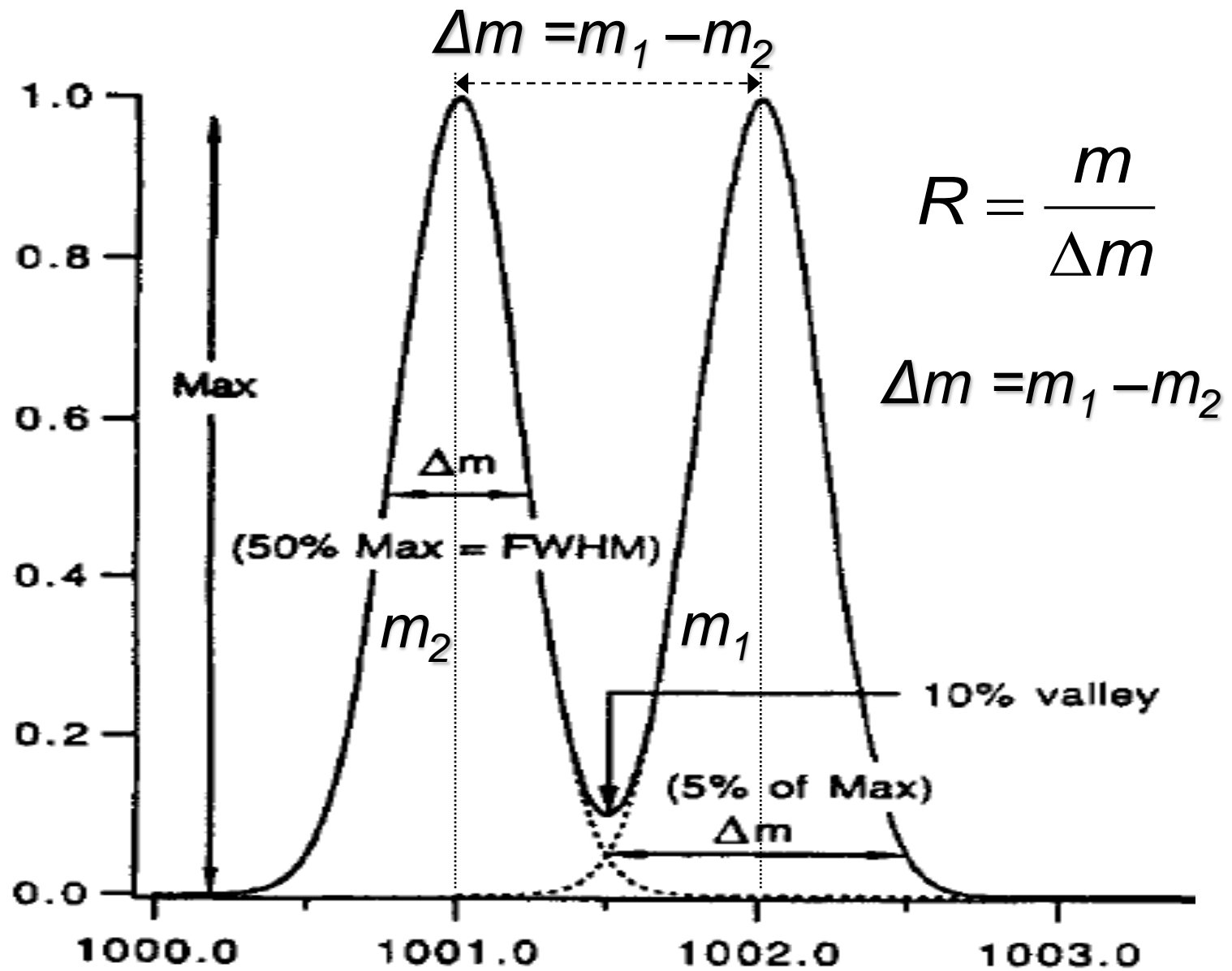
Prvek s 1. IE = 7 eV
6800 K ~ 98 % ionizace
5800 K ~ 72 % ionizace
4800 K ~ 8 % ionizace

Zvýšení teploty plazmatu

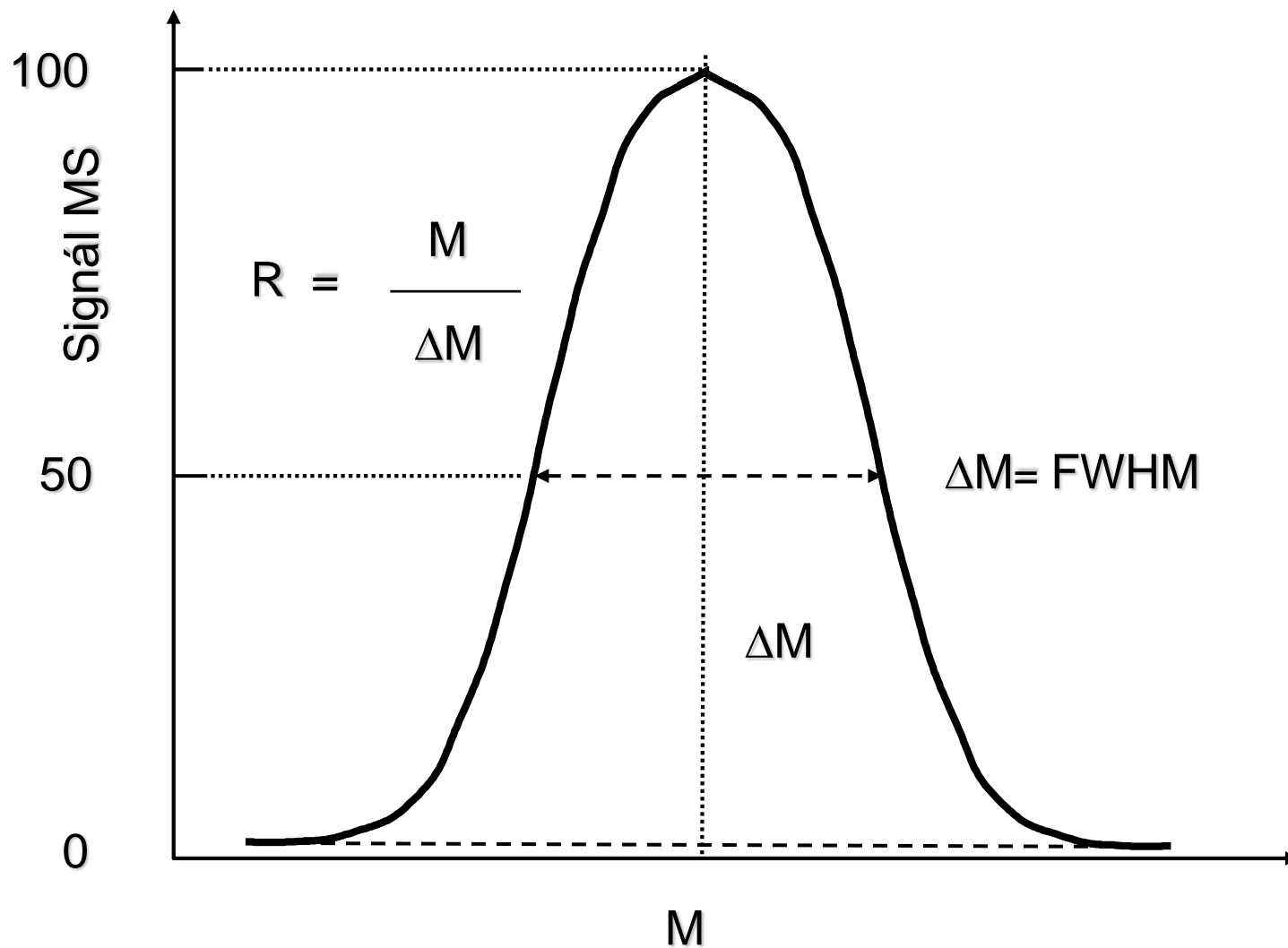
- zvýšením výkonu
- snížením průtoku nosného plynu
- snížením množství zaváděného vzorku

Obr. 2

Obr. 3

ΔM se měří při 50%, 10% nebo 5% z maximální výšky píku

Obr. 4

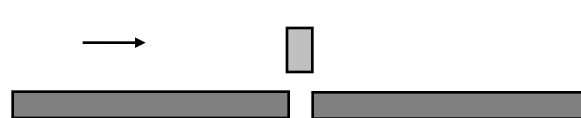
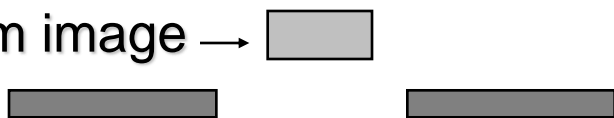
Nízká rozlišovací schopnost

Vysoká rozlišovací schopnost

Source Slit

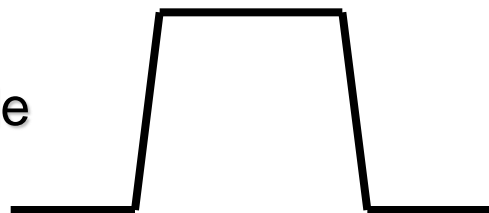

Ion beam image →

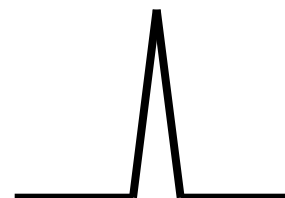

Collector Slit

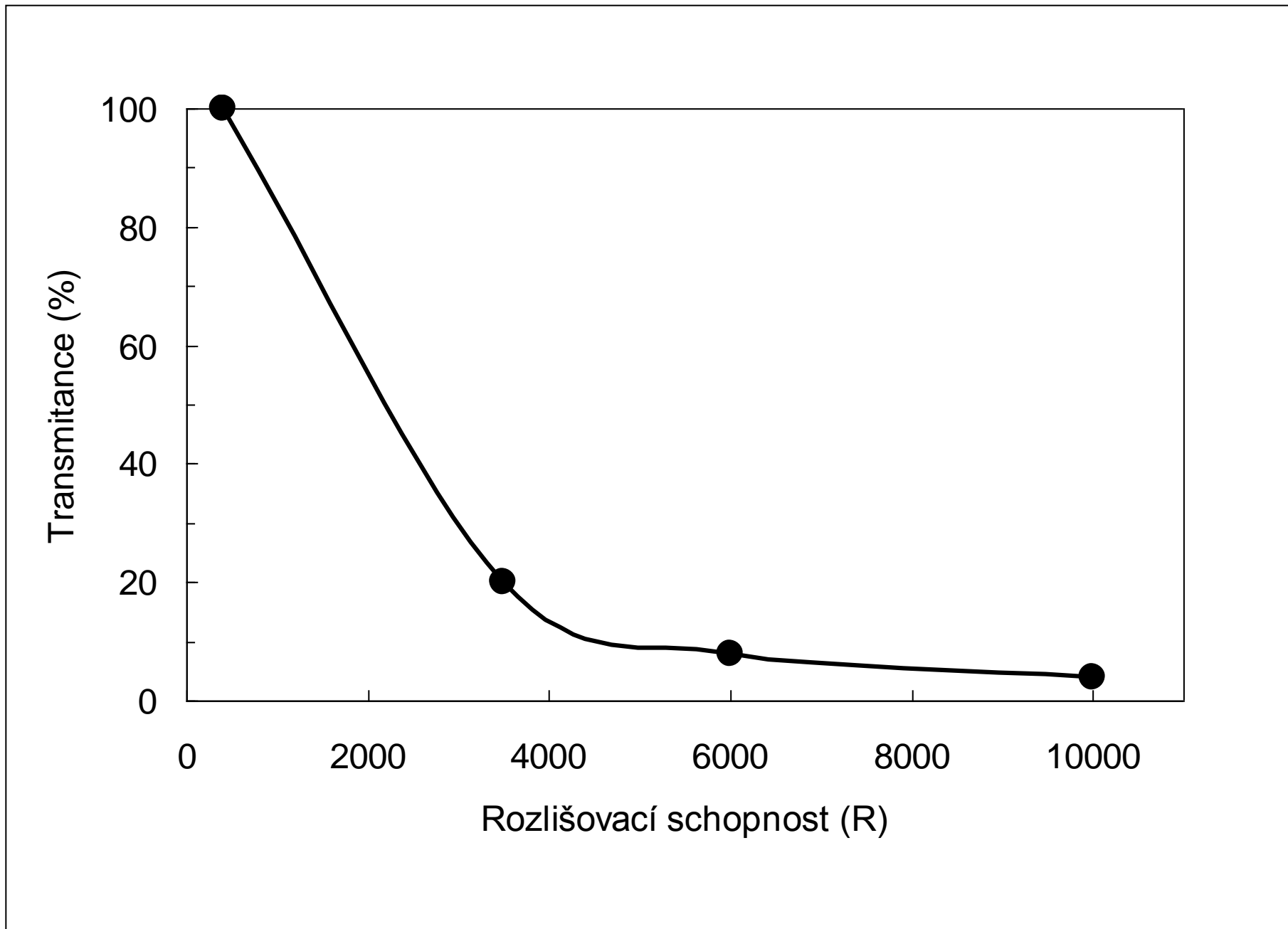
Peak Profile

$R = 400$

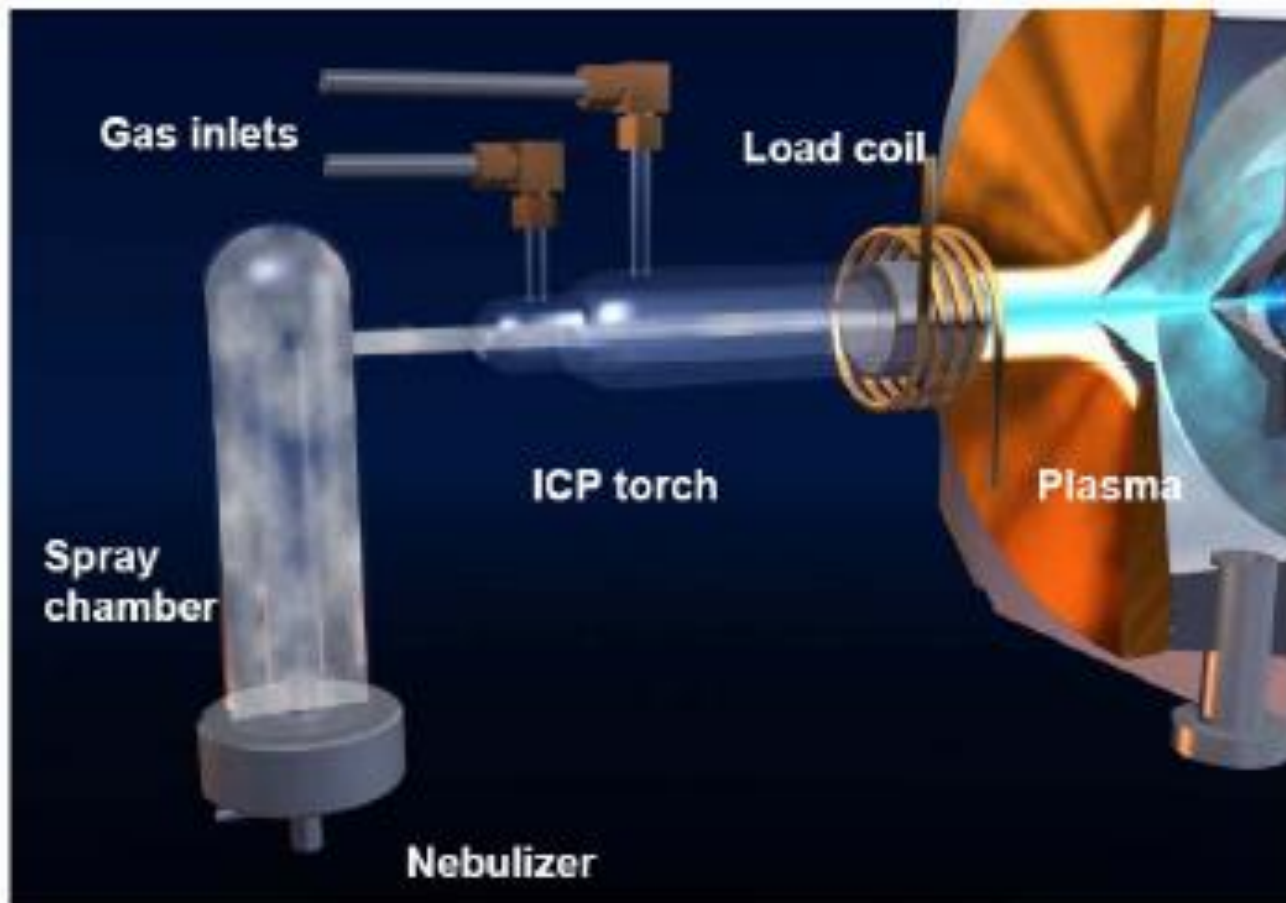

$R = 10\ 000$

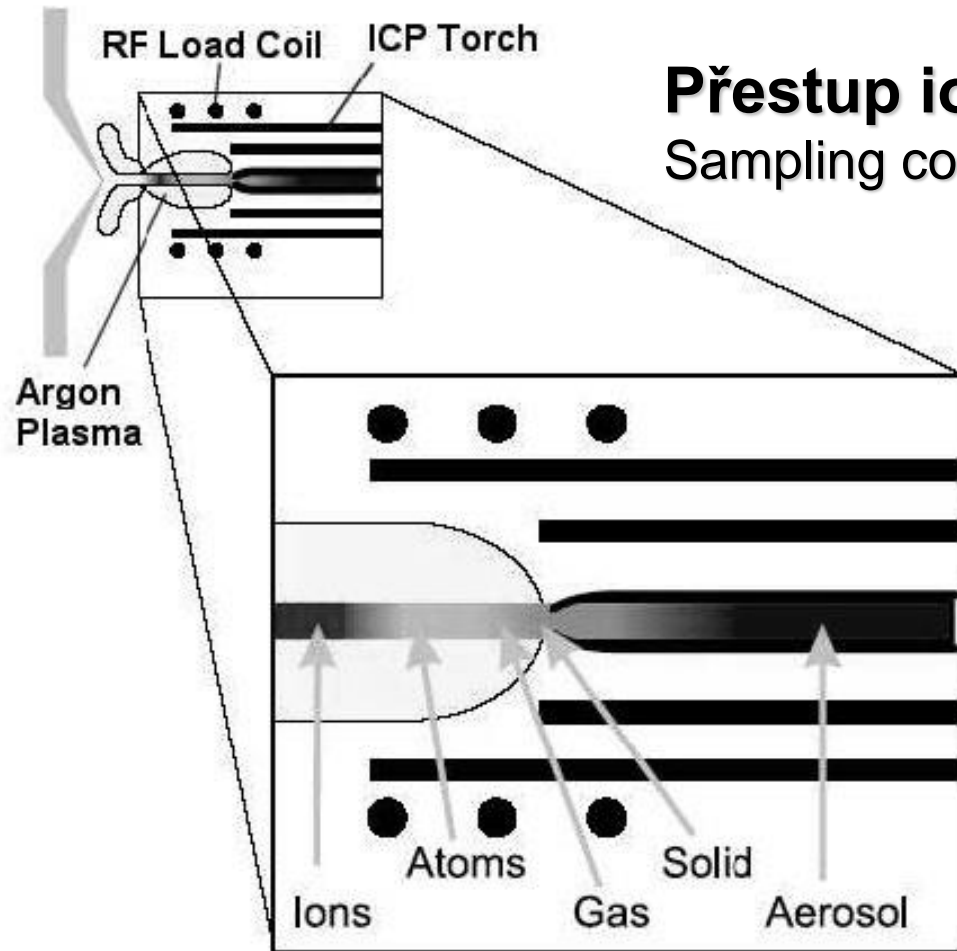

Obr. 6

Zmlžování a transport aerosolu do ICP

ICP- odpaření, atomizace a ionizace

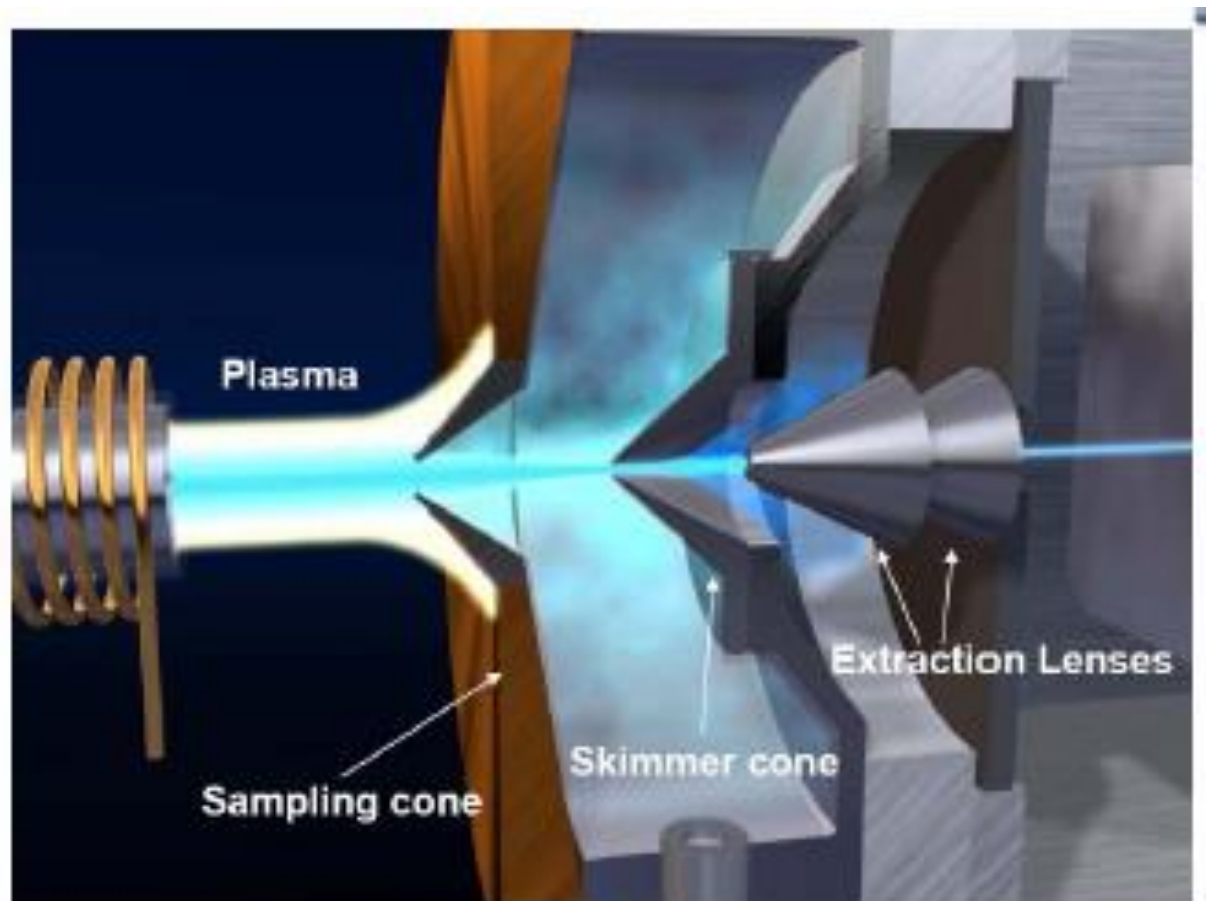
Přestup iontů z ICP do MS:
Sampling cone (sampler)

Vnášení vzorku – aerosol:

- Vlhký: zmlžování roztoků
- Suchý:
  - Laserová ablace
  - Elektrotermická vaporizace

Plazmová hlavice

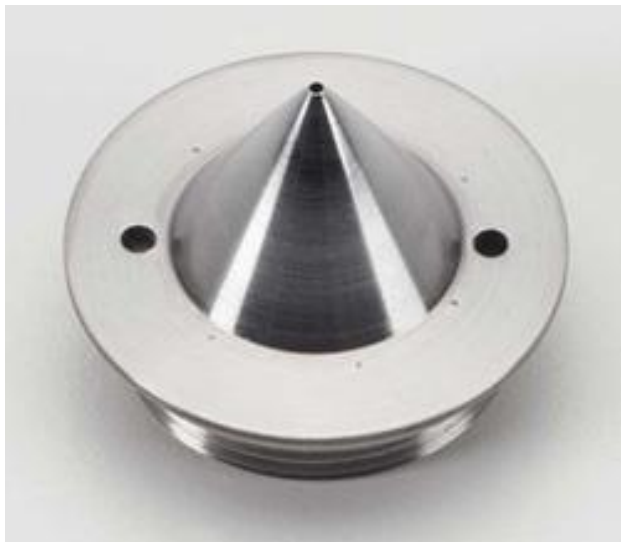
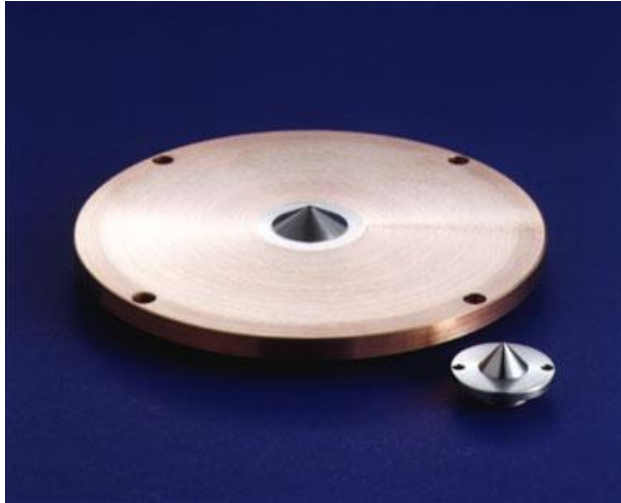
Přestup iontů z ICP do rozhraní ICP/MS

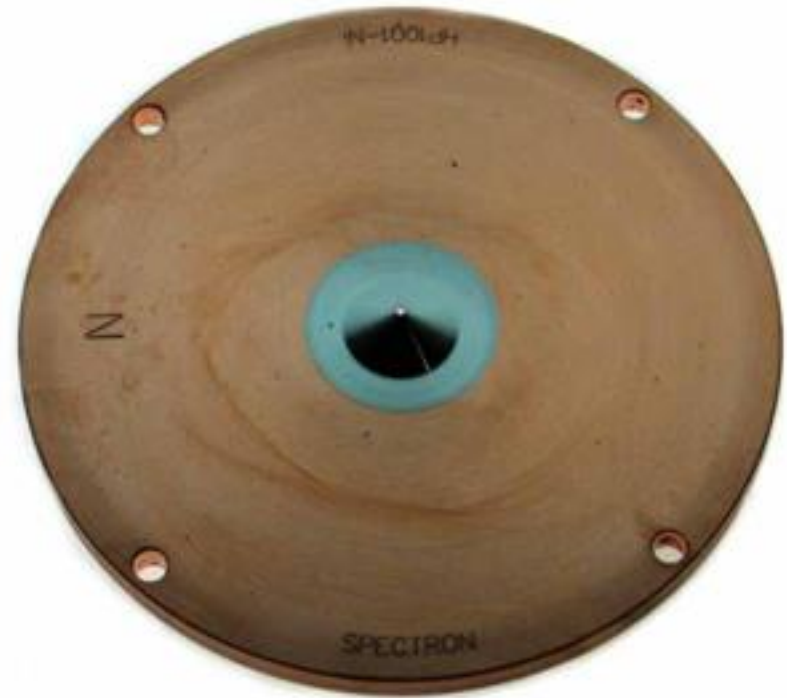
HPST
High Performance
Superior Technology

Přestup iontů z ICP do rozhraní ICP/MS

Sampling cone

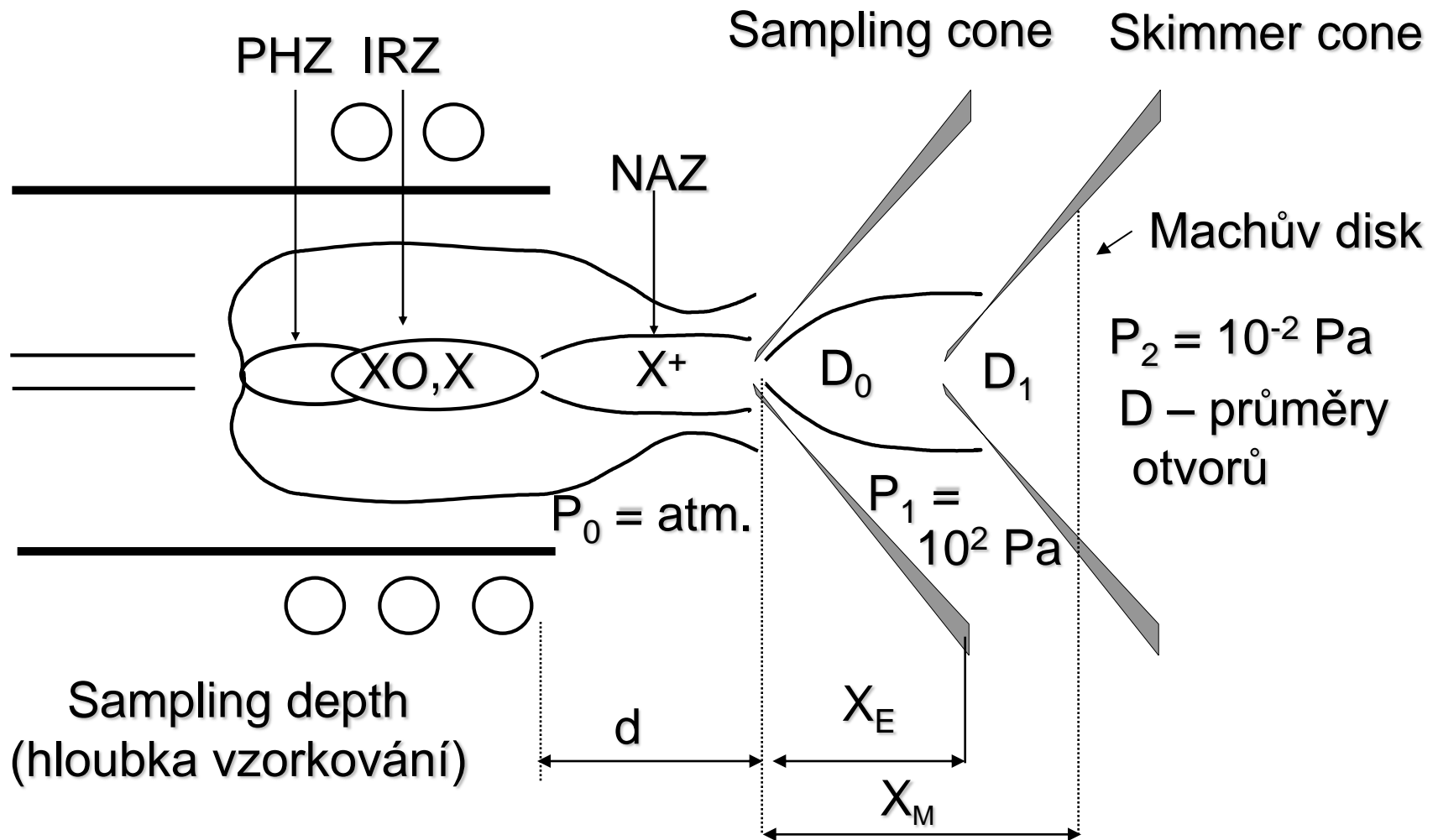
Skimmer cone

Sampling cone

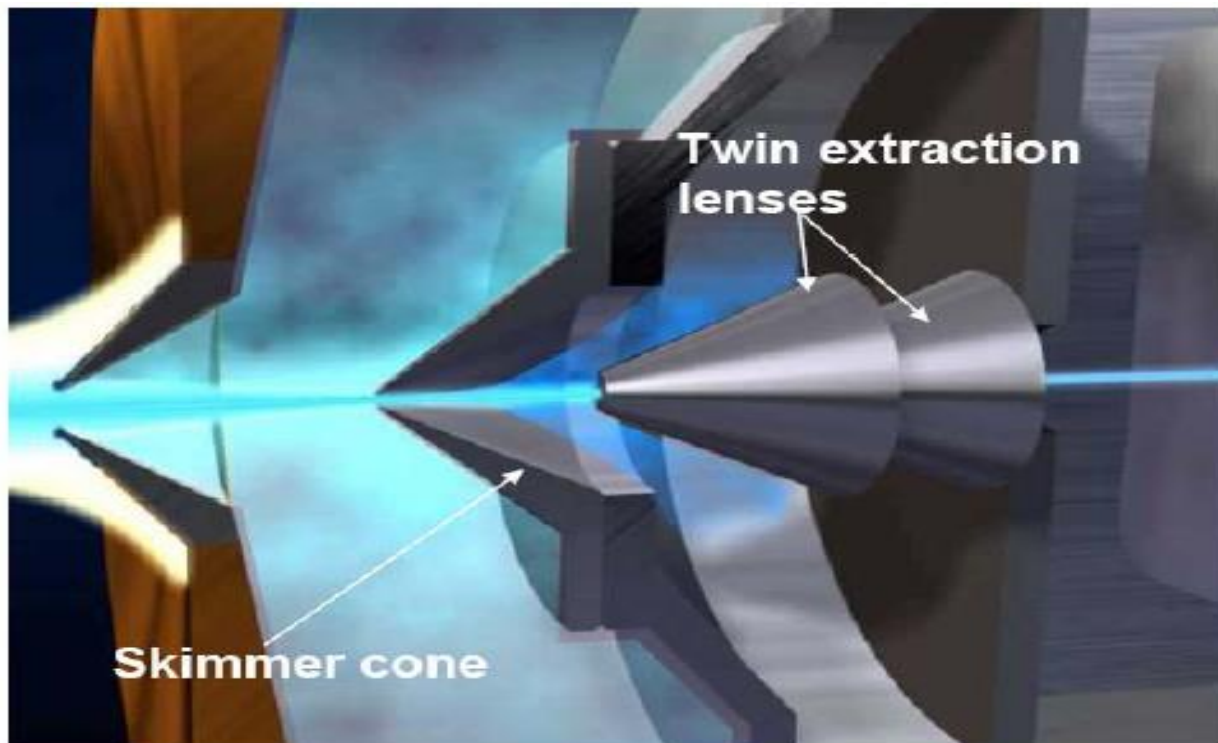
Rozhraní ICP / MS

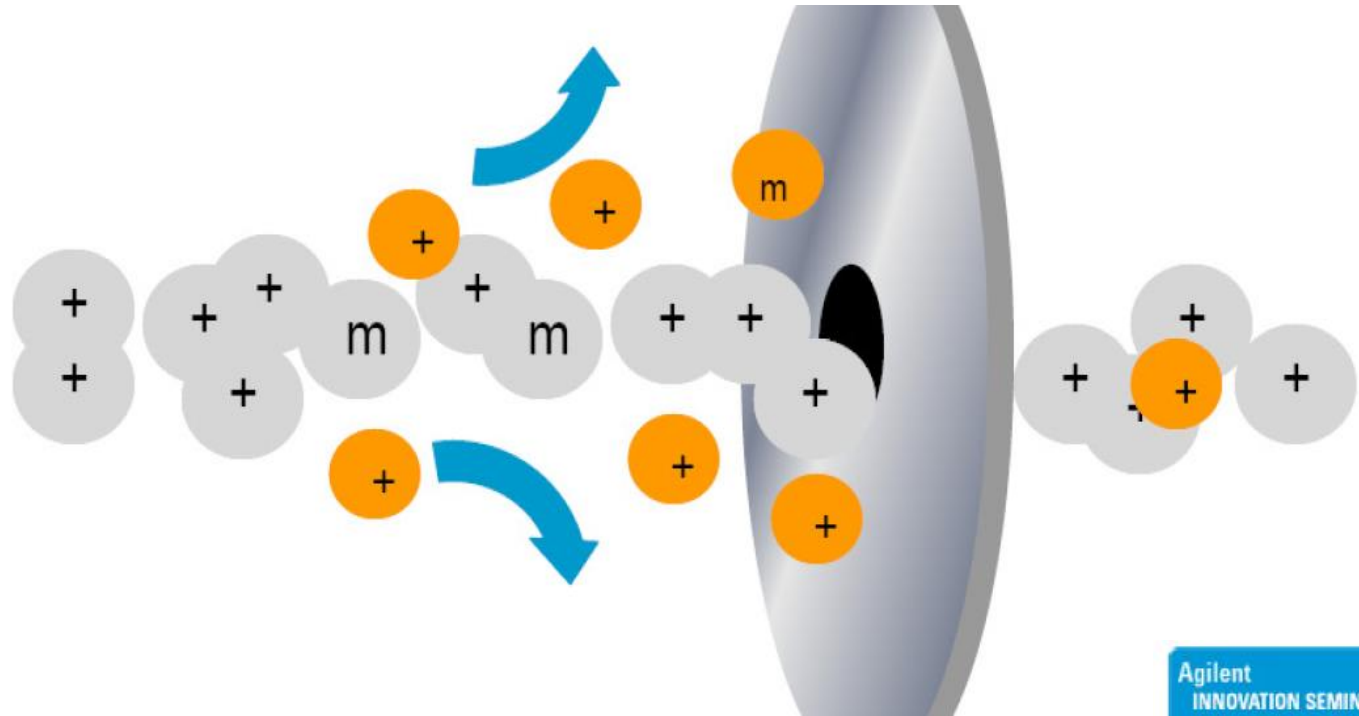
Vznik Machova disku (M.D.) ve vzdálenosti: $X_M = 0.67 D_0 (P_0/P_1)^{1/2}$

Poloha skimmeru vůči M.D.: $X_E = 2/3 X_M$ což je 6 - 10 mm.

Intermediate chamber, iontová optika

Space charge effect

Eliminace fotonů

